

‘Αλλ’ ὁ κ. Ξένος θέλει, λέγει, ἀνὰ τὴν στρέψη τὴν ‘Εταιρίαν καὶ ἐκ τοῦ ἐτέρου προσώπου.» «Ὅν τὸ ἐν πρόσωπόν της τῷ ἐφάνη τόσῳ βυπαρὸν, ὥστε νὰ ὀνομάσῃ «λαποδύτας» τοὺς διευθύνοντες, ἀγνοοῦμεν πῶς τῷ ἐφάνη τόσῳ καθαρὸν τὸ ἀντίθετον πρόσωπον τῆς ‘Εταιρίας. Φαίνεται ὅτι παρὰ πολὺ ἰδιοτρόπως ἐξήγησε τὸ Εὐαγγελικόν: «Οὐ τὰ εἰσαγόμενα, ἀλλὰ τὰ ἐξαγόμενα». ‘Αλλ’ αὐταὶ αἱ θυσίαι, αὐταὶ αἱ ὑπηρεσίαι, αὐταὶ αἱ ἐθνικαὶ ἐκδουλεύσεις, εἶναι ἡ μυθολογία τῆς ‘Εταιρίας καὶ ἡ μυθολογία δυνατόν νὰ ἐμπνέη ποιητάς, ἀλλ’ ὄχι καὶ οἰκονομολόγους.

\*  
\*\*

‘Ο οἰκονομολόγος γνωρίζει ὅτι ἡ ‘Εταιρία αὐτὴ δὲν ἠδύνατο νὰ διοικηθῇ ἐνὸςψ ἡ κυβερνητικὴ ἀκολασία θὰ ἐξακολουθῇ νὰ ῥίπτῃ εἰς τὰς ἀσχημίας της τὸν πέπλον τῆς Κυβερνητικῆς ‘Επιχορηγήσεως. ‘Ο οἰκονομολόγος γνωρίζει ὅτι ὁ κ. **Γιαλούσης** μετὰ τὴν μίαν τοῦ χεῖρα γίνεται πρόξενος οἰκονομῶν τὸ ὀλιγώτερον 300,000 φρ. κατ’ ἔτος εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον καὶ μετὰ τὴν ἄλλην διπλασιάζει τὴν δύναμιν, τὴν ἀνεσιν, τὰς εὐκολίας καὶ τὴν ἐφθηνίαν τῆς ‘Ελληνικῆς συγκοινωνίας. ‘Ο οἰκονομολόγος γνωρίζει ὅτι ἀπέναντι τοῦ **γεγονότος** αὐτοῦ ἡ ‘Ελληνικὴ Βουλὴ καὶ ἡ ‘Ελληνικὴ Κυβέρνησις δέον νὰ κηρυχθῶσι **συγκλέπτορες τῶν Μεγακλεπτόρων** τοῦ κ. Ξένου, ἵαν θελήσωσι νὰ μὴ λάβωσιν ὑπ’ ὄψιν τὴν νέαν φάσιν τῆς ἑλληνικῆς συγκοινωνίας ἣν ἐδημιούργησεν, ὁ κ. **Γιαλούσης**, ἀλλ’ ἐξακολουθήσωσι περιφρουροῦσαι τὸ **προνόμιον** τῆς ‘Εταιρίας καὶ τῆς κλοπῆς. ‘Ο οἰκονομολόγος ἐπὶ τέλους γνωρίζει ὅτι τοιαῦται κυβερνητικαὶ ἐπεμβάσεις, ὑπὸ πνεῦμα ἰδιοτελοῦς κακοηθείας εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τῶν ἐθνῶν, εἶναι αἱ ὀλιγώτερον πάσης ἄλλης ἐπεμβάσεως ἀνεκταὶ καὶ ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ κοινωνικὸν ρεῦμα εἶναι ἱκανὸν νὰ πνίξῃ καὶ ἑταιρικὴν καὶ κυβερνητικὴν ἀκόμῃ ἀντίστασιν.

\*  
\*\*

‘Η κοινωνία θέλει νὰ ἐορτάσῃ τὴν χειραφεσίαν της ἀπὸ τῆς μικροτυραννίας τοῦ Σύρου. ‘Η Βουλὴ δὲν δύναται νὰ μὴν ἐπιψηφίσῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῆς κοινωνίας.

## ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΖΟΛΑ.

‘Ο ἐκ Μασσαλίας ἀνταποκριτὴς μας **Σόκιν** μεταβάς εἰς Αἰξ ἐγνώρισε τὸν κ. **Ζολᾶ**. Ἰδοὺ ἡ ἐπιστολὴ του:

Aix, 22 Ὀκτωβρίου 1880.

... Σήμερον ὅμως διεκόπη αἴφνης ἡ μονοτονία αὐτὴ καὶ ἰδοὺ πῶς. ‘Εσχον τὴν εὐτυχίαν νὰ γνωρισθῶ μετὰ—ποῖον νομίζεις;—μετὰ... μετὰ... τὸν Emile Zola!!... Ψευτιά! ἀναφωνεῖς τώρα, ἀλλὰ ἅμα ἀναγνώσης τὰ κατωτέρω θὰ ἰδῇς ὅτι οὐδὲν τούτου ἀληθέστερον καὶ ἀπλούστερον.

Εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν ὑπάρχει ὁδός τις Zola ὀνομαζομένη, συγχρόνως δὲ καὶ οἱ τάφοι τῶν πατέρων τοῦ Ζολᾶ. Σήμερον λοιπὸν ἡ μάλλον χθὲς τὴν πρωτὴν ἀπέθανεν ἡ μήτηρ τοῦ κ. Ζολᾶ. Οὗτος ἦλθεν ἐκ Παρισίων διὰ νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν κηδείαν της. Εἰς τὰς 3 1/2 μ. μ. ἦτο ἡ ὥρα τῆς κηδείας. Εἰσέρχομαι λοιπὸν καὶ ἐγὼ εἰς τὸ σπῆτι τοῦ σῶ

στο σπῆτι μου, μετὰ τὸν ἀνυπομονησίαν διὰ νὰ ἴδω τὸν συγγραφέα τῆς *Nana*.

‘Εκάθηντο μαυροφορεμένους εἰς μίαν γωνίαν, ἐνώπιόν του δὲ πολλοὶ κύριοι καὶ κυρίαι. ‘Επερίμενα νὰ ἴδω ἄνθρωπον ἄπλутον, ἀξεκούμπωτο, μετὰ βρώμιον ὑποκάμισον, ἀξούριστον, (\*Ἴδε καὶ Παράσχον). . . . . ‘Ηπατώμην ὁμως! ‘Ο Ζολᾶ, φίλε μου, ἐφόρει καθαρὸν ὑποκάμισον, ὠραῖα καλοκομμένα μαῦρα ἐνδύματα, λευκὸν λαίμοδετον, καλοδεμένον, κατακτενισμένον κεφάλι, καὶ περιποιημένον γένειον καὶ μουστάκι, νύχια καθαρὰ!!! φαντάσου!!! . . . Πολὺ παράξενο μοῦ ἐφάνη τοῦτο· πλὴν ὅταν τὸν συνελυπήθῃ τις καὶ ὠμίλησεν, ἐκείνη ἡ πρώτη λέξις τὴν ὁποῖαν ἤκουσα, ἡ λέξις *il faut* τὴν ὁποῖαν εἶπεν, ἦτο *χονδρὴ, χονδρὴ, τρεμουλιαστὴ*! . . .

Τὰ μάτια του εἶναι ἀεικίνητα καὶ ἐφαίνετο ὅτι ἐλησμονέει ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν τὴν θέσιν του διὰ νὰ κρατῇ σημειώσεις ἐπὶ τῶν φυσιογνωμιῶν, τῶν κινήσεων, τῶν παπᾶδων κλ. ‘Επὶ μίαν στιγμὴν τὸ βλέμμα του ἔπεσεν ἐπ’ ἐμοῦ καὶ μ’ ἐκύτταζεν ἀπ’ ἐπάνω ἔως κάτω ὡς ἂν νὰ ἤθελε νὰ ἐνθυμηθῇ ἂν μετὰ εἶδεν εἰς κἀνὲν μέρος.

‘Η κηδεὶα ἐξεκίνησεν. ‘Οπισθεν τῆς νεκροφόρου ἀμάξης ὁ Ζολᾶ ἀσκεπὴς κρατούμενος ἀπὸ τὸν βραχίονα ἀπὸ ἑνα φίλον του, ἐπίσης ἀσκεπῇ. ‘Επεριπάτει ἀφελέστατα καὶ ὁ περισσότερον λυπημένος ἀπὸ τοὺς δύο—καθὼς ἐφαίνετο τοῦλάχιστον—δὲν ἦτο βεβαίως ὁ Ζολᾶ.

Μετὰ τρεῖς ὥρας ὑπῆγα νὰ γευματίσω· ἡ σάλα τοῦ ξενοδοχείου *Negre—Coste* ἦτο ἐρημὸς καὶ μόνον εἰς μίαν γωνίαν ἔτρωγε κάποιος. . . . ἦτο ὁ Ζολᾶ, ὅστις ἐκπληρώσας καὶ τὸ τελευταῖον χρέος τοῦ ἔτρωγε στὰ γεμάτα. . . ‘Ο περίπατος μέχρι τοῦ νεκροταφείου μοῦ εἶχεν ἀνοίξῃ τὴν ὄρεξιν· διατὶ νὰ μὴν ἀνοίγῃ καὶ τὴν τοῦ Ζολᾶ;

‘Εκάθησα ὅσον τὸ δυνατόν πλησιέστερον αὐτοῦ, προσποιούμενος ὅτι ἐπραξα τοῦτο κατὰ τύχην, μὴ συλλογισθεὶς ὁ βλάξ τὸ πρὸ τριῶν ὥρων βλέμμα του.

Μετὰ ἡτένισε καὶ πάλιν δύο στιγμὰς καὶ ἔπειτα:

—Je crois, Monsieur, que je vous ai vu ce matin chez moi; vous connaissiez peut-être ma feue mère?

—Non, Monsieur. . . au contraire! (τὰ εἶχα χάσει)

—Non?

—Non. Je suis venu chez-vous. . . pour. . . avoir le plaisir de connaître l’auteur de *Nana*! . .

—Ah! . . Et vous continuez vos observations encore. . . . jusqu’au Restaurant! . .

‘Επὶ τέλους ὀλίγον κατ’ ὀλίγον ἐσυνήθισα· ὠμίλησαμεν ἄρκετὰ μαζὺ καὶ φαντάσου, ἐγνώριζεν ὅτι εἰς Ἀθήνας μετεφράζετο ἡ *Nana* εἰς μίαν πολιτικοσατυρικὴν ἐφημερίδα ὁ *«Ραμππαγᾶς»*!

Μετὰ ἔχαίρετῃ καὶ ἐνεχώρησα μετ’ ὀλίγον· ἀνεχώρησα καὶ ἐγὼ εὐχαριστῶν ἐνδομύχως τὴν μακαρίτιδα μητέρα του διότι ἀπέθανε καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐγένεν αἰτία νὰ γνωρίσω τὸν υἱὸν της.

**Σόκιν.**

## ΠΑΝΣΕΣ.

Εἶν’ αἰσθημα βαθύτατον προχθὲς ἔλεγεν ἓνας Νᾶναι σ’ αὐτὴν τὴν ἐποχὴ ἀναίσθητος κανέναν.

**Kochtῆς.**